

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 421
din 30.07.2014

Dosar nr.: 255/2014

Petiția nr.: 2685/15.04.2014

Petent: Mișcarea Angajament Civic

Reclamați: Instituția Primarului Târgu-Mureș
Secretarul Primăriei Târgu Mureș

Obiect: nerespectarea prevederilor privind incipționarea bilingvă denumirilor stradale în Municipiul Târgu Mureș.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. Mișcarea Angajament Civic, reprezentată prin director executiv, Szigeti Eniko, cu sediul în Târgu Mureș, str. Deva, nr. 3, 540430

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

I.2.1. Instituția Primarului Târgu-Mureș, reprezentată prin primar în funcție, D F.

I.2.2. Secretarul Primăriei Târgu Mureș, C M, cu domiciliul ales la sediul Primăriei Târgu Mureș, în Piața Victoriei nr. 3.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Prin sesizarea făcută, petenta arată faptul că nu sunt respectate prevederile privind incipționarea bilingvă în Municipiul Târgu Mureș. Petiția este îndreptată împotriva primarului din Târgu Mureș, dl. F D și a secretarului primăriei, d-na CM.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile (petentul și reclamata) au fost citate pentru data de 20.05.2014 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierile din data de 20.05.2014 au lipsit părțile

3.4. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3538/20.05.2014.

3.5. Punctul de vedere formulat de către partea reclamată a fost comunicat petentei prin adresa nr. 3657/26.05.2014 fiind acordat un termen pentru a formula concluzii scrise.

3.6. Prin adresa nr. 4530/01.07.2014, petenta formulează concluzii scrise.

3.7. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 2685/15.04.2014, petenta reclamă faptul că părțile reclamate nu respectă prevederile privitoare la inscripționarea bilingvă.

4.1.2. Astfel str. Principală nu are traducerea în limba maghiară a cuvântului principală, pe tablă apărând Str. Principală Utca, iar Piața Trandafirilor apare ca str. Trandafirilor Ter. Cuvintele utca și ter reprezintă traduceri ale cuvintelor stradă și piață. Petenta apreciază faptul că părțile reclamate au refuzat în mod constant traducerea tablițelor, fiind invocate explicații juridice pe care petenta le consideră în contradicție cu prevederile internaționale.

4.1.3. Solicită constatarea unei fapte de discriminare și remedierea situației prezentate.

4.1.4. Cu privire la apărările formulate de către reclamate, respectiv excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Municipiului Tg. Mureș", petenta solicită respingerea excepției dat fiind faptul că Primăria Municipiului Tîrgu Mureș reprezentat prin primarul D F are obligația legală de a asigura îndeplinirea prevederilor legale conform art. 1 și art. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului propriu al consiliului local al municipiului Tîrgu-Mureș.

4.1.5. Deasemenea CNCD a luat hotărâri cu privire la fapte de discriminare făptuite de primării și în alte cazuri, cum ar fi hotărârea nr. 65 din 06.02.2013 contra Primăriei Cristuru-Secuiesc, respectiv hotărârea din 4 februarie 2014 împotriva Primăriei Municipiului Tîrgu Mureș, reprezentat de D F.

4.1.6. În legătură cu excepția lipsei obiectului, petenta arată faptul că obiectul plângerii este **„neinscripționarea bilingvă a indicatoarelor de străzi și piețe din municipiul Tîrgu Mureș”** și susține plângerea înregistrată la CNCD sub numărul 255/2014. Formatul actual al plăcuțelor stradale omite denumirea maghiară a străzilor, piețelor, totodată pe tablă figurează denumirea română a străzilor, piețelor, ceea ce nu îndeplinește principiul tratamentului egal, fapt considerat de petentă un act discriminatoriu față de comunitatea maghiară din municipiul Tîrgu Mureș.

4.1.7. Traducerea cuvintelor "stradă-utca" și "piață-ter" arată clar că Primăria este conștientă de obligativitatea folosirii limbilor minorităților naționale, dar aceasta este aplicată într-un mod arbitrar.

4.1.8. Mișcarea Angajament Civic este o organizație neguvernamentală care are ca scop protecția drepturilor omului și îndeplinește condițiile necesare pentru calitatea de petent. Mai mult de atât, problema plăcuțelor stradale parțial bilingve persistă de mai mult de 10 ani, Primăria reprezentată prin primarul D F a refuzat soluționarea acestei situații discriminatorii.

4.1.9. În legătură cu susținerile reclamatului "Potrivit prevederilor cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001 **este permisă numai inscripționarea denumirii unor localități în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților conform anexelor nr. 1/1-1/23**" se arată că fraza nu are sens și conține greșeli inadmisibile. Reprezentanții petentei au găsit o hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Oradea nr. 116 din 2012 care are un conținut aproape identic cu întîmpinarea trimisă de către Primăria Tîrgu Mureș, reprezentat prin Primarul D F. Primăria Tîrgu Mureș a folosit hotărârea CL Oradea, din care a preluat părți fără menționarea sursei, totodată unele propoziții au fost copiate greșit, **fără context** De exemplu fraza din întîmpinare, punctul B, aliniatul 2.: "Potrivit prevederilor cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001 **este permisă numai inscripționarea denumirii unor localități în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților conform anexelor nr. 1/1-1/23**" nu are sens, conține greșeli dat fiind că Legea Administrației Publice nu are anexele menționate **"nr. 1/1-1/23"**. În textul original din Hotărârea nr. 116 din 2012 al Consiliului Local Oradea [Atașat] se regăsesc următoarele: "Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1206 din 27 noiembrie 2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală cuprinse în Legea administrației publice locale nr.

215/2001, este permisă numai inscripționarea denumirii unor localități în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților conform anexelor nr. 1/1-1/23".

4.1.10. Din textul întâmpinării lipsește partea referitoare la HG nr. 1206, se vede clar că copierea textului original a fost efectuată fără a se lua în considerare contextul textului original. Secretarul Primăriei Tîrgu Mureș, M C a formulat un referat la proiectul de hotărâre inițiat de consilierul P A în 2012 [pe baza căreia această hotărâre nu a fost adoptată] în care consideră ilegală aplicarea plăcuțelor bilingve și al cărui conținut are un text de asemenea aproape identic Hotărârii nr. 116 din 2012 al Consiliului Local Oradea. Este important de menționat faptul că în cadrul Consiliului Local Oradea s-a adus această hotărâre cu aproximativ 10 luni mai devreme. Se pare că textul original al întâmpinării trimise de către Primăria Tîrgu Mureș a fost redactat de către juriștii Primăriei din Oradea.

4.1.11. Dat fiind că punctul B al întâmpinării conține un text copiat din Hotărârea nr. 116 din 2012 al Consiliului Local Oradea se consideră plagiat, petenta solicitând să nu fie luată în seamă de către membrii CNCD.

4.1.12. Întâmpinarea nr. 20900 din 14.05.2014 nu conține punctul de vedere al Primarului și al Secretarului M C în legătură cu raportul Comisiei de experți al Consiliului Europene și omite să răspundă la raportul Comisiei de experți a Consiliului Europei care, în 2012, în raportul făcut despre aplicarea prevederilor Cartei Europene a Limbilor Regionale și Minoritare din 19 iunie 2012 menționează aceste lipsuri ale Primăriei Tîrgu Mureș și **încurajează autoritățile românești** cu privire la inscripționarea bilingva a tuturor toponimilor, numelor, străzilor și în limba minorităților (http://www.coe.int/t/dg4/education/minlang/Report/EvaluationReports/RomaniaECRML_en.pdf). (punctul 560, pag. 83)

4.1.13. Cu privire la hotărârile Consiliului Local Municipal Tîrgu Mureș în această cauză, considerăm următoarele: **Hotărârea nr. 39 din 22 februarie 2001** (atașamentul numărul 2 întâmpinării Primăriei) aprobă inscripționarea bilingvă a tablelor indicatoare și de orientare pentru străzi. În această hotărâre se precizează: „Prezenta hotărâre se va aplica după promulgarea noi legi privind administrația publică locală”. **În consecință aplicarea hotărârii nr. 39 a intrat în vigoare odată cu promulgarea legii nr. 215/2001**, deci hotărârea respectivă nu a fost aplicată de către primarul D F timp de 13 ani.

4.1.14. În întâmpinare se declară deasemenea că nu ar exista în România o legislație permisivă pentru aplicarea indicatoarelor stradale bilingve, și că se reglementează interdicții, ceea ce este complet eronat și dezmințit și de raportul Comisiei de Experți a Consiliului Europei mai sus citat. De asemenea, dacă indicatoarele bilingve ar fi interzise în România, acestea nu ar figura în nenumărate localități din țară. În România există foarte multe Primării și Consilii Locale care au luat hotărâri cu privire la inscripționarea bilingvă a străzilor și piețelor, aceste hotărâri au fost considerate legale de către Prefecturi și plăcuțele bilingve au fost montate de către primării. Ca exemplu atașăm Hotărârea Consiliului Local Sângeorgiu de Mureș nr. 40 din 2006 referitor la inscripționarea bilingvă a denumirilor de străzi și piețe care a stat la baza montării plăcuțelor bilingve în această comună.

4.1.15. Solicită constatarea unei fapte de discriminare și sancționarea părților reclamate, primarul D F și secretarul primăriei M C.

Sușinerile părților reclamate

4.2.1. Prin înscrisul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3538/20.05.2014 părțile reclamate invocă excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Tg. Mureș și excepția lipsei obiectului.

4.2.2. Cu privire la **excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Municipiului Tg. Mureș, solicită constatarea acestei excepții de fond preemtorie și absolută**, dat fiind că din analiza sesizării formulată de petiționară, rezultă fără echivoc faptul că, în mod eronat atribuie competențe Primăriei Municipiului Tg. Mureș care, conform art. 77 din Legea nr. 215/2001, privind administrația publică locală, republicată, reiterăm: „*Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită primăria comunei, orașului sau municipiului, care*

duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale”.

4.2.3. Petenta arată că, în accepțiunea legiuitorului din acest act normativ, primăria este o structură funcțională (administrativă), fără personalitate juridică care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

4.2.4. Pentru identitate de rațiune, conform art. 1 alin. (2) lit. i) unitățile administrativ-teritoriale - comune, orașe și județe s unt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu. Acestea sunt subiecte juridice de drept fiscal, titulare ale codului de înregistrare fiscală și ale conturilor deschise la unitățile teritoriale de trezorerie, precum și la unitățile bancare. Unitățile administrativ-teritoriale sunt titulare ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii. În justiție, unitățile administrativ-teritoriale sunt reprezentate, după caz, de primar sau de președintele consiliului județean.

4.2.5. Așadar, **Primăria Mun. Târgu-Mureș**, împotriva căreia se îndreaptă prezenta acțiune nu îndeplinește condițiile legale necesare pentru a sta în justiție, neavând nici personalitate juridică, nici patrimoniu propriu, pe cale de consecință, solicită admiterea excepției și respingerea plângerii ca fiind îndreptată împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă.

4.2.6. Cu privire la excepția lipsei obiectului reclamatele subliniază prevederile art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, prevederile art. 5 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr. 348 din 06 mai 2008 „*Petentul este persoana care se consideră discriminată si sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa*” raportat la prevederile art.7 și art. 8 din Procedură care definesc persoanele interesate precum și calitatea procesuală.

4.2.7. Raportat la prevederile enunțate prin care legiuitorul a definit noțiunea de discriminare considerăm că, raportat la instituția noastră, **sesizarea comportă un obiect vădit nefondat.**

4.2.8. Se arată faptul că petenta nu afirmă că ar fi o persoană discriminată sau că ar reprezenta alte persoane care s-ar simți discriminate, ci se rezumă numai la a invoca faptul că nu ar fi fost respectate prevederi legale cu privire la inscripționarea în limba maghiară a străzilor și a piețelor.

4.2.9. Față de cele mai sus menționate consideră că **sesizării supusă dezbaterii, îi lipsește în mod vădit obiectul.**

4.2.10. Mai mult, în acord cu principiile enunțate de jurisprudența CEDO, **diferența de tratament devine discriminare când se induc distincții între situații analoge sau comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**, ori în situația de față nu este cazul.

4.2.11. In ce privește solicitarea petiționarei din aliniatul ultim aceea prin care se solicită CNCD „remediarea situației într-un timp delimitat”, această solicitare excede atribuțiilor CNCD, precum și competențelor autorității publice executive ale municipiului Tg. Mureș.

4.2.12. Cu privire la mențiunile din plângere referitoare la faptul că, denumirea străzilor, piețelor, nu sunt traduse în limba maghiară, indicatoarele de străzi și piețe nu apar în formă bilingva, ci după forma în limba română a străzii sau pieței este adăugat cuvântul descriptiv utca sau ter, considerăm că **nu s-a realizat o discriminare față de comunitatea maghiară din Tg. Mureș și nici față de vreun cetățean de etnie maghiară.**

4.2.13. Potrivit prevederilor cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001, este permisă **numai** inscripționarea denumirii unor localități în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților conform anexelor nr. 1/1-1/23. Inscripționarea în limba maternă a denumirii unor localități are caracter informativ, neputând fi folosită în corespondența sau în documentele oficiale. (art. 10). De asemenea mai este permisă inscripționarea în limba maternă a denumirii instituțiilor publice de sub autoritatea consiliilor locale sau județene

(art. 12). În această situație se conchide că numai în aceste domenii se pune problema reglementării.

4.2.14. În schimb este de relevat că prevederile art. 76 alin. 4 din Lege nr. 215/2001 invocate de petentă în cuprinsul plângerii **nu fac referire** la inscripționarea bilingvă a străzilor, fiind redat mai jos conținutul textului,

(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.

(4) Autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2).

4.2.15. În privința prevederilor cuprinse în art. 18 din HG 1206/2001 prin care constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, sa fie considerate infracțiuni: inscripționarea altor denumiri decât cele prevăzute în anexele nr. 1/1-1/23, precum și inscripționarea acestora în altă formă decât cea prevăzută în anexa nr. 2 (Art. 18 alin. I lit. g); precum și folosirea denumirilor de localități prevăzute în anexele nr. 1/1-1/23 în corespondența sau în documentele oficiale. (Art. 18 alin. II lit. h)

4.2.16. Potrivit art. 11 alin. (3) din Legea nr. 33/1995 pentru ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995, **care nu pot fi interpretate „stricto sensu” și cu încălcarea normelor imperative ale Legii nr. 215/2001 și a H.G. 1206/2001, ci doar în sensul unei obligații de diligentă în sensul că „părțile să depună eforturi în cadrul sistemului lor legal, inclusiv, atunci când este cazul, în cadrul acordurilor încheiate cu alte state, și ținând seama de condițiile lor specifice, pentru expunerea denumirilor locale tradiționale, a denumirilor străzilor și a altor indicații topografice destinate publicului, deopotrivă în limba minoritară, acolo unde exista o cerere suficientă pentru astfel de indicații.”**

4.2.17. Prevederile art. 10 pct. 1 din Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992, acestea trebuie raportate la prevederile art. 9 din Legea nr. 282 din 24 octombrie 2007 pentru ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992 „Prevederile art. 10 din Cartă se vor aplica în concordanță cu prevederile Constituției României, republicată, cu cele ale Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, precum și cu cele ale Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995, ratificată de România prin Legea nr. 33/1995. ”

4.2.18. În ce privește prevederile HCLM nr. 371/2007 art. 1 al acesteia are următorul cuprins: „ Se ia act de lista nominală actualizată cu denumirile străzilor și piețelor din municipiul Tîrgu Mureș în ce privește cuantumul, trama stradală și denumirea lingvistică, conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre. ” iar art. 2 „ Inscripționarea denumirilor din lista de la art. 1 se va efectua în condițiile legii, în baza unei hotărâri a Consiliului local. ”

4.2.19. Față de prevederile art. 2 al actului administrativ de mai sus, în condițiile în care nu există un temei legal, nu s-a adoptat o altă hotărâre și ca atare nu se poate proceda la inscripționarea bilingvă a străzilor, aceasta rămânând la nivel de principiu.

4.2.20. Este de observat că textul actului administrativ are în vedere, „cuantumul, trama stradală și denumirea lingvistică” nicidecum vreo măsură de aplicare a acesteia în lipsa unei reglementări legale exprese. De altfel această hotărâre este de principiu ca și prevederile HCLM nr. 39/2001.

4.2.21. Asupra executării acestei Hotărâri, în anul 2003 s-a purtat un proces prin care se solicita Primarului municipiului Tîrgu-Mureș punerea în executare a hotărârii, acțiune care a fost respinsă definitiv și irevocabil de instanțele judecătorești competente prin decizia civilă nr. 490/2003.

4.2.22. **Raportat la faptul că actele normative invocate mai sus nu specifică obligații, ci se instituie numai un cadru general, urmând ca**

fiecare țară să-și reglementeze drepturile minorităților, situație în care în România nu există o legislație permisivă, numai în anumite segmente mai sus enumerate, dimpotrivă reglementându-se interdicții, autoritatea publică locală se află în imposibilitate de a adopta o hotărâre în acest sens.

4.2.23. Contrar susținerilor petentei, în sensul că nu este nevoie de o hotărâre a Consiliului local pentru înscripționare bilingvă ci de o dispoziție de primar, reclamatele arată că potrivit art. 36 din Legea nr. 215/2001a administrației publice locale:

(1) *Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.*

(2) *Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:*

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului; 5) In exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) Ut. c), consiliul local: d) atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.

4.2.24. Analizând prevederile legale de mai sus rezultă fără echivoc atributul exclusiv al Consiliului Local în domeniul dedus analizei nicidecum a primarului sau secretarului municipiului Tg. Mureș. De menționat că subiectul a făcut obiectul analizei Consiliului Local în mai multe rânduri și propunerile formulate de UDMR au fost respinse din lipsă de temei legal.

4.2.25. În ceea ce privește cererea petentei cu privire la aplicarea unei sancțiuni maxime împotriva **primarului Municipiului Tg. Mureș dr. D F și Secretarului Municipiului Tg. Mureș d-na M C**, considerăm că nu se impune întrucât în sarcina acestora nu poate fi reținută o formă de vinovăție, iar aplicarea unei sancțiuni de ordin pecuniar ar provoca prejudicii patrimoniale acestora.

4.2.26. **Față de cele arătate solicită respingerea petiției formulate. În drept**, invocăm actele normative menționate în text precum și prevederile O.G. 137/2000, Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. nr. 348 din 06 mai 2008.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține faptul că petenta solicită constatarea unei fapte de discriminare motivat de faptul că nu s-a realizat înscripționarea bilingvă a străzilor din Târgu Mureș,

5.2. **În drept**, potrivit dispozițiilor **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, ce prevede că „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.*

5.3. Prin punctul de vedere formulat părțile reclamate au invocat excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Municipiului Tîrgu Mureș

5.4. Privind excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei municipiului Tîrgu Mureș, Colegiul director arată următoarele:

- în cauză reclamat este instituția primarului municipiului Tîrgu Mureș prin primar DF, și nu Primăria;

- instanțele de judecată care au analizat astfel de excepții le-au respins, arătând că instituția primarului este persoană juridică;

- conform paginii de internet a Ministerului Justiției, Tribunalul Comercial Mureș (<http://portal.just.ro/1371/SitePages/bine.aspx>), Primăria Tîrgu Mureș are cont bancar (contul RO76TREZ47621070203XXXXX, Trezoreria Tîrgu Mureș).

5.5. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director respinge excepția calității procesuale pasive a reclamatului.

5.6. Ce de-a doua excepție invocată se referă la lipsa obiectului petiției Privind excepția lipsei obiectului petiției și excepția obiectului vădit nefondat, Colegiul director constată că cele relatate în petiție (neinscripționarea bilingvă a unităților de învățământ

preuniversitare pe raza municipiului Tîrgu Mureş) îmbracă forma unei posibile discriminări în conformitate cu prevederile prevăzute de **O.G. nr. 137/2000**, prin urmare se respinge excepția invocată de reclamant.

5.7. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.8. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.9. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.10. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.11. Astfel se poate reține existența diferențierii în situațiile în care persoane aflate în situații similare sunt tratate identic sau dacă persoanele aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.12. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.13. Dreptul la a avea incipții inclusiv în limba maternă este reglementat și de **Legea 215/2001 a administrației publice locale**, art. 76 alin. 4, și de **Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare** (în continuare **Carta**), ratificată de România prin **Legea nr. 282/2007**.

5.14. **Legea 215/2001 a administrației publice locale**, art. 76 are următoarele prevederi relevante:

„(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.

5.15. **Legea nr. 282/2007 pentru ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992** are următoarele prevederi relevante:

„Art. 2 Prevederile Cartei se aplică următoarelor limbi minoritare folosite pe teritoriul României: [...] k) limba maghiară;

Art. 5. - Potrivit prevederilor art. 2 paragraful 2 și ale art. 3 paragraful 1 din Cartă, următoarele prevederi cuprinse în partea a III-a din Cartă se vor aplica limbilor minorităților naționale de mai jos:

5.16. Articolele în cauză ale **Cartei** sunt următoarele:

„1. În circumscripțiile administrative ale statului locuite de un număr de vorbitori de limbi regionale sau minoritare, care justifică măsurile specificate mai jos, și în funcție de situația fiecărei limbi, părțile se angajează, în măsura în care este posibil:

[...]

(ii) să vegheze ca funcționarii autorităților administrative care asigură relația cu publicul să folosească limbile regionale sau minoritare în raporturile lor cu persoanele care li se adresează în aceste limbi; sau

(iii) să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta cereri orale ori scrise și să primească răspunsuri în aceste limbi; sau

(iv) să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta cereri orale ori scrise în aceste limbi;

(v) să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta ca valabil un document întocmit în aceste limbi;

b) să pună la dispoziție formulare și texte administrative de uz curent pentru populație în limbile regionale sau minoritare, ori în versiuni bilingve;

c) să permită autorităților administrative să întocmească documente într-o limbă regională sau minoritară.

2. În ceea ce privește autoritățile locale și regionale din zonele locuite de un număr de vorbitori de limbi regionale sau minoritare în care se justifică măsurile specificate mai jos, părțile se angajează să permită și/sau să încurajeze:

[...]

b) posibilitatea pentru vorbitorii de limbi regionale sau minoritare de a prezenta cereri orale ori scrise în aceste limbi;

c) publicarea de către autoritățile regionale a textelor oficiale și în limbile regionale sau minoritare;

d) publicarea de către autoritățile locale a textelor oficiale și în limbile regionale sau minoritare;

e) folosirea de către autoritățile regionale a limbilor regionale sau minoritare în dezbaterile din consiliile lor, fără a exclude totuși folosirea limbii (limbilor) oficiale a (ale) statului;

f) folosirea de către autoritățile locale a limbilor regionale sau minoritare în dezbaterile din consiliile lor, fără a exclude totuși folosirea limbii (limbilor) oficiale a (ale) statului;

g) folosirea sau adoptarea, dacă este cazul, alături de denumirea în limba (limbile) oficială (oficiale), a formelor tradiționale și corecte ale toponomiei în limbile regionale sau minoritare.

3. În ceea ce privește serviciile publice asigurate de către autoritățile administrative ori de către alte persoane care acționează în cadrul competenței acestora, părțile contractante se angajează, în zonele în care limbile regionale sau minoritare sunt folosite, în funcție de situația fiecărei limbi și în măsura în care acest lucru este posibil:

a) să vegheze ca limbile regionale sau minoritare să fie folosite în cadrul serviciilor publice; sau

b) să permită vorbitorilor de limbi regionale sau minoritare să formuleze cereri și să primească răspunsuri în aceste limbi; sau

c) să permită vorbitorilor de limbi regionale sau minoritare să formuleze cereri în aceste limbi.

4. În vederea aplicării dispozițiilor paragrafelor 1, 2 și 3 pe care le-au acceptat, părțile se angajează să ia una sau mai multe dintre măsurile ce urmează:

[...]

b) alegerea și, dacă este cazul, formarea unui număr suficient de funcționari și alți agenți publici;

c) satisfacerea, în măsura în care este posibil, a cererilor agenților publici care cunosc o limbă regională sau minoritară de a fi repartizați în zona în care această limbă este folosită.

5. Părțile se angajează să permită, la cererea celor interesați, folosirea sau adoptarea de patronime în limbile regionale sau minoritare.”

5.17. Având în vedere cele arătate la pct. 5.13.-5.17., Colegiul director constată că diferențierea a atins un drept.

5.18. În concluzie neinscripționarea bilingvă (și în limba maghiară) a numelor de străzi pe raza municipiului Tîrgu Mureș reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, reprezentând o deosebire, pe criteriul limbii, care are ca efect restrângerea folosinței și exercitării drepturilor lingvistice prevăzute de **Legea 215/2001 a administrației publice locale**, art. 76 alin. 4, de **Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare** (în continuare **Carta**), ratificată prin **Legea nr. 282/2007**, precum și de Convenția Cadru pentru protecția minorităților naționale. Potrivit art. 11, alin. 3 al Convenției cadru pentru protecția minorităților naționale, există o cerință suficientă pentru traducerea bilingvă (43% etnici maghiari), aspect susținut și de către Carta limbilor regionale și a Tratatului dintre România și Ungaria.

5.19. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 10, prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: [...] h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități*”.

5.20. Colegiul director constată că fapta reclamată reprezintă încălcarea unor drepturi unui grup de persoane fiind incidente prevederile art. 10 lit. h ale **O.G. nr. 137/2000**.

5.21. Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția calității procesuale pasive a părților reclamate;
2. Respinge excepția lipsei obiectului petiției și excepția obiectului vădit nefondat, întrucât obiectul petiției se referă la o posibilă discriminare conform prevederilor **O.G. nr. 137/2000**;
3. Neinscripționarea bilingvă (și în limba maghiară) a denumirilor stradale de pe raza Mureș reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. h) al **O.G. nr. 137/2000**;
4. Potrivit art. 11, alin. 3 al Convenției cadru pentru protecția minorităților naționale, există o cerință suficientă pentru traducerea bilingvă (43% etnici maghiari), aspect susținut și de către Carta limbilor regionale și a Tratatului dintre România și Ungaria.
5. Recomandă ca în termen de 6 luni să afișeze bilingv denumirile stradale, urmând includerea în buget, urmând ca din anul 2015 să se facă modificările
6. Consiliul dispune **monitorizarea** modului de punere în practică a recomandărilor formulate prin prezenta hotărâre

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

THEODORA BERTZI – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 27.08.2014

Motivată și tehnoredactată T.B

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.